

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет музичного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії ХДАК

_____ **Василь ШЕЙКО**

(підпис)

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ

для здобуття ступеня магістра

на основі здобутого ступеня вищої освіти або освітньо-кваліфікаційного рівня

(спеціальність 025 «Музичне мистецтво»,

освітня програма «Естрадний спів»)

Розглянуто і затверджено

на засіданні Ради факультету

музичного мистецтва

Протокол № _____

від _____ 2022 р.

Фаховий іспит проводиться з метою виявлення знань та фахових вмінь вступників, які бажають продовжити навчання в ХДАК за ступенем «магістр» з метою удосконалення професійної майстерності для подальшої творчо-виконавської, педагогічної та наукової діяльності в галузі музичного мистецтва, а також робити в професійних концертних та музично-театральних закладах.

На навчання за ступенем «магістр» приймаються випускники ЗВО III-IV рівнів акредитації з кваліфікацією «Бакалавр музичного мистецтва» та ін. Вступники повинні мати необхідний рівень професійної майстерності, володіти знаннями, вміннями та навичками з основних спеціальних дисциплін («Вокал», «Історія світової та української музики», «Музична психологія», «Музична естетика», «Сучасна музика», «Історія вокального виконавства»); виявляти обізнаність у галузі теорії та історії музичного мистецтва, оперувати професійною термінологією.

Під час випробування вступник повинен виявити:

Знання:

- загальних положень про специфіку естрадного співу, різновиди вокальних манер естрадного виконавства;
- теорії та практики виконавської майстерності (вокально-виконавської техніки; принципів виконавської інтерпретації);
- стильові особливості виконання вокальних творів, що відповідають певному стилю, напряму, жанру;
- музичної форми творів виконуваних абітурієнтом під час випробування;
- творчого спадку видатних композиторів, виконавців української та світової музичної культури.

Уміння:

- грамотно і виразно виконувати різні за жанром, характером, стилем, формою музичні твори;
- орієнтуватися в художньо-стильових закономірностях та основних композиційних принципах музичного твору;
- добирати нові твори до власного репертуару у відповідності з індивідуальною манерою співу, характеристиками голосу та власним сценічним іміджем;
- обґрунтовано висловлювати особисту думку з питань теорії та історії

вітчизняної і світової музичної культури;

- виявляти особливості музичної форми виконуваних абітурієнтом під час випробування творів.

Наявність навичок:

- використання власних природних здібностей;
- акторської майстерності, сценічної культури;
- основ професійного дихання співака;
- виявлення особливостей певного стилю естрадної пісні;
- темпо-метро-ритмічного контролю;
- динамічної процесуальності.

На період воєнного стану творчий конкурс проводиться в дистанційному режимі і складається з двох елементів:

– «**Виконавська майстерність**» - оцінка виконавської майстерності абітурієнта за відеозаписом виступу з виконавською програмою, який абітурієнт завчасно надсилає до приймальної комісії на електронну адресу prg-kom@ic.ac.kharkov.ua;

– «**Теоретичне музикознавство, історія світової та української музичної культури**» – оцінка знань абітурієнта в режимі он-лайн в реальному часі (теоретичний елемент – усне опитування, співбесіда). Термін проведення (а також термін проведення консультації) буде розміщено додатково на сайті академії (в розділі «Розклад вступних іспитів»).

Перший елемент творчого конкурсу – «**Виконавська майстерність**» – передбачає виконання випускником програми напам'ять, яка за ступенем складності відповідає випускній програмі освітнього ступеня «бакалавр», за музичним фахом – сольне виконання вокальних творів.

Під час творчого конкурсу вступник має продемонструвати:

- вільне професійне володіння комплексом прийомів і виконавсько-технічних вокальних навичок;
- високий рівень технічної майстерності виконання;
- артистичність виконання.

Вимоги до сольної програми з фаху.

Абітурієнт повинен виконати програму з двох творів різних за стилем, жанром, характером:

1. Українська народна пісня чи українське ретро у власній обробці.
2. Пісня за власним вибором.

Вимоги до відеозапису виконавської програми. Відеозапис виступу з виконавською програмою, який абітурієнт завчасно надсилає до приймальної комісії перед початком творчого конкурсу, має бути зроблений без монтажу та спеціальних ефектів; на записі повинно бути чітко видно обличчя виконавця; програма записується одним файлом; відео має бути підписано ім'ям та прізвищем виконавця, рік, програма, що виконується.

Другий елемент творчого конкурсу – **«Теоретичне музикознавство, історія світової та української музичної культури»** – передбачає перевірку знань з теорії та історії музичної культури. Абітурієнт повинен продемонструвати:

- ґрунтовні знання у галузі теоретичного та історичного музикознавства;
- практичні знання специфіки музично-виконавської діяльності, вміння;
- розкрити логіку та побудову композиційно-драматургічного змісту музичного твору;
- знання найважливіших етапів історико-культурної динаміки світового та українського музичного мистецтва;
- знання творчого доробку видатних вітчизняних та європейських композиторів, які репрезентують етапи розвитку світового музичного мистецтва;
- вміння орієнтуватися у музикознавчій та музично-критичній літературі з актуальних проблем сучасного мистецтвознавства.

Другий елемент творчого конкурсу буде проведений в он-лайн режимі в реальному часі. Термін його проведення (а також термін проведення консультації) буде розміщено додатково на сайті академії (в розділі «Розклад вступних іспитів»).

Для складання другого елемента творчого конкурсу абітурієнт повинен мати технічні засоби, необхідні для участі в ньому в режимі он-лайн в реальному часі. Посилання та коди доступу до участі у конкурсі абітурієнт отримує заздалегідь на електронну адресу, вказану при надсиланні відеозапису виступу.

Загальна (за двома елементами творчого конкурсу) оцінка виставляється за **200-бальною** шкалою оцінювання. Абітурієнти, які отримали під час творчого конкурсу **менше 124 балів**, до участі в конкурсі щодо зарахування для здобуття освіти не допускаються.

Структура оцінки
за проходження творчого конкурсу

№	Основні елементи творчого конкурсу	Кількість балів
1	Виконавська майстерність	51-100
2	Теоретичне музикознавство, історія світової та української музичної культури	51-100
Максимальна кількість балів		200

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ АБІТУРІЄНТІВ,
ЯКІ ВСТУПАЮТЬ ДО ХДАК У 2022 РОЦІ
на спеціальність «Музичне мистецтво»**

Рівні оцінки	Критерії оцінювання
1. Початковий до 123 балів	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання творчого конкурсу. Не володіє вокально-виконавськими навичками, знаннями з «Теоретичного музикознавства, історії світової та української музичної культури». Відсутні вокальні дані й музичні здібності.
	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання творчого конкурсу. Майже не володіє вокально-виконавськими навичками, знаннями з «Теоретичного музикознавства, історії світової та української музичної культури». Відсутні вокальні дані й музичні здібності.

	<p>Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання творчого конкурсу. Володіє вокально-виконавськими навичками на низькому рівні. Має фрагментарні знання з «Теоретичного музикознавства, історії світової та української музичної культури». Майже відсутні вокальні дані й музичні здібності.</p>
<p>2. Середній 124 – 149 балів</p>	<p>Абітурієнт виконав (відповів) деякі завдання творчого конкурсу, але продемонстрував початковий рівень вокального виконання. Абітурієнт продемонстрував дуже слабкі знання з «Теоретичного музикознавства, історії світової та української музичної культури», що свідчить про обмеженість його загальнокультурного рівня. Вокальні дані та музичні здібності присутні на дуже низькому рівні.</p> <p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, але продемонстрував дуже низький рівень вокального виконання. Абітурієнт не виявив навичок виконання естрадного вокального твору, продемонстрував слабкі знання з «Теоретичного музикознавства, історії світової та української музичної культури», що свідчить про його недостатній загальнокультурний рівень. Вокальні дані та музичні здібності присутні на низькому рівні.</p> <p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, але продемонстрував низький рівень вокального виконання. Абітурієнт виявив слабкі навички виконання естрадного вокального твору, продемонстрував невпевнені знання з «Теоретичного музикознавства, історії світової та української музичної культури», що свідчить про його недостатній загальнокультурний рівень. Вокальні дані та музичні здібності присутні на не достатньому рівні.</p>

<p>3. Достатній 150-175 балів</p>	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, але програма з вокалу не в повній мірі відповідає приймальним вимогам. Абітурієнт виявив у цілому достатні навички виконання естрадної пісні. Має достатньо розвинутий вокально-мовленнєвий апарат сольного естрадного та естрадно-джазового виконання, але вокальні, сценічні дані та музичні здібності розвинені неповно, виявляє добрі знання з «Теоретичного музикознавства, історії світової та української музичної культури» на достатньому рівні.</p>
	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, але програма з вокалу не в повній мірі відповідає приймальним вимогам. Абітурієнт виявив у цілому достатні навички виконання естрадної пісні. Має добре розвинутий вокально-мовленнєвий апарат сольного естрадного та естрадно-джазового виконання, виявляє добрі вокальні та сценічні дані, музичні здібності, знання з «Теоретичного музикознавства, історії світової та української музичної культури».</p>
	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, програма з вокалу відповідає приймальним вимогам. Абітурієнт виявив добрі навички виконання естрадної пісні. Має добре розвинутий вокально- мовленнєвий апарат сольного естрадного та естрадно- джазового виконання. Володіє достатніми навичками аналізу матеріалу, добрими вокальними даними та музичними здібностями, може самостійно виправити допущені помилки, виявляє добрі знання з «Теоретичного музикознавства, історії світової та української музичної культури».</p>

<p>4. Високий 176 – 200 балів</p>	<p>Абітурієнт виконав (відповів) усі завдання творчого конкурсу. Програма з вокалу повністю відповідає вимогам. Абітурієнт вільно володіє навичками виконання естрадної пісні, має високорозвинений вокально-мовленнєвий апарат сольного естрадного та естрадно-джазового виконання. Проте, водночас, присутні деякі огріхи в нотному тексті, недостатньо чітко подана форма виконаних творів, манера виконання недостатньо характерна для естрадно-джазового стилю. На достатньо високому рівні продемонстрував знання з «Теоретичного музикознавства, історії світової та української музичної культури». Досить вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу.</p>
	<p>Абітурієнт виконав (відповів) усі завдання творчого конкурсу. Програма з вокалу повністю відповідає вимогам. Абітурієнт вільно володіє навичками виконання естрадної пісні, має високорозвинений вокально-мовленнєвий апарат сольного естрадного та естрадно-джазового виконання. Проте, водночас, присутні незначні огріхи в нотному тексті, відчутті форми, в манері виконання, недостатньо відображається естрадно-джазова стилістика виконаних творів. На високому рівні продемонстрував знання з «Теоретичного музикознавства, історії світової та української музичної культури». Вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу.</p>
	<p>Абітурієнт бездоганно виконав (відповів) усі завдання творчого конкурсу. Програма повністю відповідає вимогам і виконана на дуже високому художньому рівні. Абітурієнт має високорозвинений виконавський апарат сольного естрадного та естрадно-джазового виконання. Продемонстрував всебічні знання з «Теоретичного музикознавства, історії світової та української музичної культури». Вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу.</p>

ЛІТЕРАТУРА

1. Дідич Г. Історія західноєвропейської музики. Ч.І. Кіровоград, 2005. 226с.
2. Верещагіна О., Холодкова Л. Історія української музики ХХ століття : навч. посіб. К. : Освіта, 2008.
3. Історія української музики. В 6 тт. : наук. видання / АН УРСР. Ін-т мист-ва, фолькл. Та етнгр. ім. М.Т. Рильського : Ред кол. М. Горійчук, О. Костюк, Т. Булат і ін. К. : Наук. думка, 1989-2004. ТТ. 1-5 : Т1. (від найдавніших часів до середини ХІХ ст.). К., 1989. 447 с. ; Т 2 (друга половина ХІХ ст.). К., 1989. 460 с. ; Т 3 (кінець ХІХ– поч ХХ ст.). К., 1990. 423 с. ; Т.4 (1917–1941) К., 1992. 615 с. ; Т5. (1941–1960). К., 2004. 521 с.
4. Лемішко М. М. Гармонія. Частина І. Діатоніка. Вінниця : Нова книга, 2007. 164 с.
5. Лемішко М. Гармонія. Частина ІІ. Хроматика. Вінниця : Нова книга, 2016. 216 с.
6. Муха А.І. Композитори України та української діаспори: довідник. К. : Муз. Україна, 2004. 352 с.
7. Олексюк О. М. Музична педагогіка. Навч. посібник. Київ : КНУКіМ, 2006. 188 с.
8. Ольховський А. Нарис з історії української музики: наук. видання / Підг. до друку, ред., вст. ст. та коментарі Л.П. Корній. К. : Муз. Україна, 2003. 512 с.
9. Очеретовська Н., Цицалюк Н., Черемський К. Український словник музичних термінів. Харків : Вид-во «Атос», 2008. 178 с.
10. Павлишин С. Музика двадцятого століття : навч. посіб. Львів : БаК, 2005. 232 с.
11. Супрун-Яременко Н.О. Поліфонія : посібник для студ. вищих навч. муз. заклад. Вінниця : Нова Книга, 2014. 512 с.
12. Шип С. Музична форма: від звуку до стилю. К. : Заповіт, 1998. 368с.